

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๙.๒/ว ๙๕๐๘

กระทรวงมหาดไทย
ถนนอัษฎางค์ กทม. ๑๐๓๐๐

๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง การขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก
เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด จำนวน ๑ ชุด
๒. ตัวอย่างคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก
เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดฯ จำนวน ๑ ชุด
๓. สื่อประชาสัมพันธ์โครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก
เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด จำนวน ๑ ชุด
๔. แบบการประเมินประสิทธิภาพองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(Local Performance Assessment : LPA) ประจำปี ๒๕๖๖ จำนวน ๑ ชุด
๕. แบบข้อมูลทะเบียนหญิงตั้งครรภ์ในพื้นที่ จำนวน ๑ แผ่น
๖. แบบรายงานข้อมูลสถิติอัตราการคลอดก่อนกำหนดของจังหวัด จำนวน ๑ แผ่น

ด้วยคณะแพทยศาสตร์ ศิริราชพยาบาล ในฐานะคณะกรรมการอำนวยการโครงการเครือข่ายสุขภาพมารดาและทารกเพื่อครอบครัวไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้ดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด เพื่อลดอุปสรรคการคลอดก่อนกำหนด และเชิญปลัดกระทรวงมหาดไทยเข้าร่วมประชุมเพื่อให้ข้อเสนอแนะและกำหนดทิศทางการทำงานโครงการฯ เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เพื่อขับเคลื่อนและบูรณาการการทำงานร่วมกันในระบบส่งเสริมสุขภาพ และดูแลรักษาหญิงตั้งครรภ์ เพื่อลดอัตราการคลอดก่อนกำหนดของประเทศ

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว จึงได้ดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด ในการนี้ เพื่อบูรณาการการทำงานและเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ขอให้จังหวัดดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและแนวทางการดำเนินการ ดังนี้

๑. รับทราบนโยบายและซักซ้อมความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทย เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

๒. แนวทางการดำเนินการของจังหวัด อำเภอ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๑ ให้จังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดระดับจังหวัด ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ และผู้แทนจาก ๗ ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคศาสนา ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน ร่วมเป็นกรรมการ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด และท้องถิ่นจังหวัดเป็นเลขานุการร่วม และคณะกรรมการติดตามประเมินผล โดยมีรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และผู้อำนวยการกลุ่มงานในสังกัดสำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัดที่ได้รับมอบหมายเป็นเลขานุการร่วม

/๒.๒ ให้จังหวัด...

๒.๒ ให้จังหวัดดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการฯ ระดับจังหวัด เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการ การกิจอำนาจหน้าที่ เป้าหมาย และการติดตามประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ร้อยละ ๕๐ จากอัตราการคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ อีกร้อยละ ๕๐ จากอัตราการคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๒.๓ ให้จังหวัดนำสื่อประชาสัมพันธ์ไปผลิตและเผยแพร่ โดยใช้กลไกคณะกรรมการจาก ๗ ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคศาสนา ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน นำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ของคู่รักหรือคู่สมรส การเตรียมความพร้อมก่อนการมีบุตร การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์อย่างมีคุณภาพ (สร้างการรับรู้และตระหนักถึงอันตรายของการคลอดก่อนกำหนด และสัญญาณเตือนที่ต้องไปโรงพยาบาล) และการดูแลบุตรอย่างถูกต้อง โดยใช้ชุดสื่อความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการคลอดก่อนกำหนดไปใช้ในการประชาสัมพันธ์

๒.๔ ให้จังหวัดกำหนดให้การลดอัตราการคลอดก่อนกำหนดเป็นตัวชี้วัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการดำเนินงานตามนโยบายของจังหวัด ผ่านการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ตัวชี้วัดด้านที่ ๑ การบริหารจัดการ หน่วยงานดำเนินงานตามนโยบายของจังหวัด (สำหรับเทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล และเมืองพัทยา) และแจ้งให้คณะกรรมการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA) ทราบถึงแนวทางการลดอัตราการคลอดก่อนกำหนดของจังหวัด

๒.๕ ให้จังหวัดแจ้งนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดเก็บสถิติอัตราการคลอดก่อนกำหนดของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อนำมาเปรียบเทียบกับปีงบประมาณถัดไป และสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองหรือผู้ดูแล ทราบถึงการป้องกันการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในพื้นที่เพื่อแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร

๒.๖ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดในฐานะประธานกรรมการศึกษาธิการจังหวัดขับเคลื่อนให้สถานศึกษาต่าง ๆ เฝ้าระวัง ตรวจสอบ และสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ ให้แก่นักเรียน นักศึกษาในสังกัดทราบถึงการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และแจ้งข้อมูลการสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้แก่นักเรียนในสังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

๒.๗ บูรณาการระบบการบริการสาธารณสุขของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อช่วยเหลือ ดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ และทารกในครรภ์ เพื่อลดอัตราการคลอดก่อนกำหนด

๒.๘ ให้จังหวัดเริ่มจัดเก็บสถิติอัตราการคลอดก่อนกำหนดตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ และประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เพื่อนำสถิติอัตราการคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นฐานในการเปรียบเทียบการลดอัตราการคลอดก่อนกำหนด และรายงานผลการดำเนินการให้ทราบเป็นประจำทุกเดือนตามแบบที่กำหนด ส่งให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยให้เริ่มรายงานครั้งแรกภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ และครั้งต่อไปให้รายงานเป็นประจำทุกเดือน เพื่อรายงานให้กระทรวงมหาดไทยทราบ

๓. แจ้งอำเภอเพื่อดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะ
 คลอดก่อนกำหนดระดับอำเภอ โดยมีนายอำเภอเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจาก ๗ ภาควิชา ได้แก่ ภาครัฐ
 ภาควิชาการ ภาควิชาศาสนา ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน ร่วมเป็นกรรมการ
 สาธารณสุขอำเภอ และท้องถิ่นอำเภอเป็นเลขานุการร่วม และคณะกรรมการติดตามประเมินผล โดยมี
 ปลัดอำเภอหัวหน้ากลุ่มงานบริหารงานปกครองเป็นประธานกรรมการ และผู้แทนจากสำนักงานสาธารณสุขอำเภอ
 และท้องถิ่นอำเภอเป็นเลขานุการร่วม

๓.๒ ให้ดำเนินการจัดประชุมคณะกรรมการฯ ระดับอำเภอ เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการ ภารกิจอำนาจหน้าที่ เป้าหมาย และการติดตามประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราการคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ร้อยละ ๕๐ จากอัตราการคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ อีกร้อยละ ๕๐ จากอัตราการคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๓.๓ ให้นำสื่อประชาสัมพันธ์ไปผลิตและเผยแพร่ โดยใช้กลไกคณะกรรมการจาก ๗ ภาคี เครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคศาสนา ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน ให้นำไปเผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวของคู่รักหรือ คู่สมรส การเตรียมความพร้อมก่อนการมีบุตร การปฏิบัติตัวขณะตั้งครรภ์อย่างมีคุณภาพ (สร้างการรับรู้และ ตระหนักถึงอันตรายของการคลอดก่อนกำหนด และสัญญาณเตือนที่จะต้องไปโรงพยาบาล) และการดูแลบุตร อย่างถูกต้อง

๓.๔ จัดประชุมคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.) ซึ่งมีนายอำเภอเป็นประธาน เพื่อขับเคลื่อนการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นในสถานศึกษาต่าง ๆ และในพื้นที่ เพื่อเฝ้าระวัง ตรวจสอบ และสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง นักเรียน นักศึกษา ในสังกัดสถานศึกษา และวัยรุ่นในพื้นที่ รับทราบถึงการป้องกันการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร และแจ้งข้อมูล การสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบด้วย

๓.๕ แจ้งให้เทศบาลตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลรับทราบแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนโครงการฯ และการนำเป้าหมายไปสู่การปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งการดำเนินการตามตัวชี้วัดการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผ่านการประเมินประสิทธิภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (Local Performance Assessment : LPA)

๓.๖ บูรณาการระบบการบริการสาธารณสุขของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เพื่อช่วยเหลือ ดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ และทารกในครรภ์ เพื่อลดอัตราการคลอดก่อนกำหนด

๓.๗ แจ้งให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการสำรวจและบันทึกข้อมูล
หญิงตั้งครรภ์ในพื้นที่ และอัตราคลอดก่อนกำหนดในพื้นที่ รวมทั้งหญิงตั้งครรภ์ที่มีฐานะยากจนหรือยากไร้
ตลอดจนระบบการให้ความช่วยเหลือดูแลหญิงตั้งครรภ์ตามแบบที่กำหนด ส่งให้จังหวัด โดยเริ่มจัดเก็บสถิติ
ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ และรายงานผลการดำเนินการครั้งแรกภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ และครั้งต่อไป
ให้รายงานเป็นประจำทุกเดือน

๔. แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ดำเนินการ ดังนี้

๔.๑ ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดบูรณาการความร่วมมือกับเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดทำแผนพัฒนาสุขภาพระดับจังหวัด การจัดระบบบริการสาธารณสุข การสนับสนุนทรัพยากร และงบประมาณ และพิจารณามอบหมายให้บุคลากรในสังกัดโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) ดำเนินการให้คำแนะนำ บริการ ในการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์ ตรวจคัดกรองความเสี่ยง สร้างการรับรู้และตระหนักถึงอันตรายของการคลอดก่อนกำหนดแก่หญิงตั้งครรภ์ ตามมาตรฐานการให้บริการสุขภาพระดับปฐมภูมิ

๔.๒ ให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนโครงการสร้างเสริมสุขภาพเชิงรุก เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย คณะกรรมการอำนวยการ โดยมีผู้บริหารท้องถิ่นเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนจาก ๗ ภาคีเครือข่าย ได้แก่ ภาครัฐ ภาควิชาการ ภาคศาสนา ภาคประชาชน ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อมวลชน ร่วมเป็นกรรมการ ปลัดเทศบาล/ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นเลขานุการ และคณะกรรมการติดตามประเมินผล โดยมี ปลัดเทศบาล/ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นประธานกรรมการ และผู้อำนวยการสำนัก/กองสาธารณสุข และสิ่งแวดล้อมเป็นเลขานุการ

๔.๓ จัดประชุมคณะกรรมการฯ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดแนวทางการดำเนินการ ภารกิจ อำนาจหน้าที่ เป้าหมาย และการติดตามประเมินผลการดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยมีเป้าหมายเพื่อลดอัตราคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ร้อยละ ๕๐ จากอัตราคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ และในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ อีกร้อยละ ๕๐ จากอัตราคลอดก่อนกำหนดในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖

๔.๔ ให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลใช้สื่อประชาสัมพันธ์ของโครงการฯ เผยแพร่ผ่านช่องทางต่าง ๆ ของหน่วยงาน

๔.๕ ให้เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลจัดตั้งกลุ่มไลน์เพื่อบูรณาการความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายในพื้นที่ของท้องที่และท้องถิ่น เพื่อเฝ้าระวัง ตรวจสอบ ติดตาม แลกเปลี่ยนความรู้และแก้ไขปัญหาการดูแลสุขภาพหญิงตั้งครรภ์และการป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครรภ์ในวัยรุ่น

๔.๖ สืบค้นและจัดทำทะเบียนข้อมูลหญิงตั้งครรภ์เพื่อนำไปจัดทำฐานข้อมูลในระบบสารสนเทศของหน่วยงาน เช่น ข้อมูลหญิงตั้งครรภ์ ข้อมูลหญิงตั้งครรภ์ที่ฝากครรภ์ก่อน ๑๒ สัปดาห์ ข้อมูลการคลอดก่อน ๓๗ สัปดาห์ และน้ำหนักแรกเกิด ข้อมูลหญิงตั้งครรภ์ที่มีฐานะยากจนหรือยากไร้ และจำนวนครั้งที่ให้ความช่วยเหลือหญิงตั้งครรภ์ในการพาไปพบแพทย์หรือพยาบาล ตามแบบที่กำหนด ส่งให้อำเภอ โดยให้เริ่มจัดเก็บข้อมูลตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๖๖ และรายงานผลการดำเนินการครั้งแรกภายใน วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๖ และครั้งต่อไปให้รายงานเป็นประจำทุกเดือน

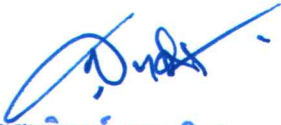
๔.๗ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือหญิงตั้งครรภ์ที่มีฐานะยากจนหรือยากไร้ โดยให้ถือปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยค่าใช้จ่ายเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบกับหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๐๘.๒/ว ๗๕๐๘ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้รถเพื่อช่วยเหลือประชาชนตามอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การสงเคราะห์แก่หญิงตั้งครรภ์ที่มีฐานะยากจนหรือยากไร้ ในการพาไปพบแพทย์เป็นประจำหรือที่มีนัดพบแพทย์ หรือพยาบาลเพื่อตรวจสุขภาพ ให้คำแนะนำ บริการ เพื่อทำให้ทารกในครรภ์มีสุขภาพสมบูรณ์ และแข็งแรง

๔.๘ บุรณาการภาคีเครือข่ายท้องถิ่น ท้องที่ ได้แก่ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ผู้นำทางศาสนา และผู้บริหารสถานศึกษา สร้างความตระหนักรู้และการรับรู้ให้กับประชาชน เด็ก และเยาวชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งคนหนุ่มสาวที่กำลังวางแผนจะมีบุตร เข้ารับบริการตรวจสุขภาพและโรคหรือความเสี่ยงอื่น ความสมบูรณ์ของร่างกายก่อนที่จะตั้งครรภ์ และเมื่อรู้ว่าตั้งครรภ์ภายใน ๑๒ สัปดาห์ ให้ดำเนินการฝากครรภ์ในสถานพยาบาล เพื่อให้ได้รับการดูแลจากกุมารแพทย์ โดยสร้างการรับรู้ตั้งแต่ก่อนตั้งครรภ์ ขณะตั้งครรภ์และหลังคลอด ตลอดจนถึงเมื่อเกิดมาเป็นทารก พร้อมทั้งการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ชุดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด และการตั้งครรภ์ก่อนวัยอันควร โดยใช้สื่อชุดความรู้เกี่ยวกับการป้องกันการคลอดก่อนกำหนด นำไปเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่เว็บไซต์ <https://bit.ly/3Fmcgpu> หรือ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุทธิพงษ์ จุลเจริญ)
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองสาธารณสุขท้องถิ่น

โทร. ๐-๒๒๔๑-๗๒๒๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th